

Opinnäytetyö (AMK)

Tietojenkäsittely

Tietoliikenne

2013

Henrik Hakala

WINDOWS 8 – MUUTOKSET KÄYTTÄJÄLLE

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Henrik Hakala

WINDOWS 8 – MUUTOKSET KÄYTTÄJÄLLE

Opinnäytetyö tehdään Windows 8:sta ja sen eri muutoksista suhteessa aikaisempiin Windows-versioihin. Tavoitteena on avata Windows 8:n muutokset sekä kokeneelle että aloittelevalla käyttäjälle. Windows 8 on saanut paljon kritiikkiä ennen julkaisua ja julkaisun jälkeen ja opinnäytetyössä tuodaan esille, onko kritiikki aiheellista.

Opinnäytetyössä havainnollistetaan muutokset kuvakaappausten muodossa. Kuvakaappausten myötä avautuvat eri muutokset helpommin ja selkeämmin. Tutkimus perustuu suurimmaksi osaksi omaan käyttäjäkokemukseen.

Opinnäytetyön lopputuloksena on, että Windows 8 on ensisijaisesti suunnattu kosketusnäytöllisille laitteille. Jos on valmis uhraamaan hieman aikaa Windows 8:aan tutustumiseen, voi huomata, että pienten negatiivisten muutosten kanssa pystyy toimimaan tehokkaasti.

Windows 8 on ajankohtainen käyttöjärjestelmä, koska yhä useammat käyttäjät siirtyvät kosketusnäytöllisiin laitteisiin ja niissä Windows 8 toimii loistavasti. Toivomuksena on, että Microsoftilla olisi huomioitu laitteet, joissa ei ole kosketusnäyttöä, sillä nämä laitteet eivät ole käyttäjäystävällisiä Windows 8 käyttöjärjestelmän kanssa.

ASIASANAT:

Windows 8, käyttäjäkokemus, Modern-käyttöliittymä, kosketusnäyttö, työpöytä ja välilehti

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business Information Technology | Data communications

May 2013 | 46 pages

Esko Vainikka

Henrik Hakala

WINDOWS 8 – CHANGES TO A USER

The thesis is made of Windows 8 and its various changes in relation to the earlier versions of Windows. The aim is to open Windows 8 changes both to an experienced and to a novice user. Windows 8 has received a lot of criticism before and after the release, and the thesis points out, if the criticism is justified.

The changes in the thesis are demonstrated through screenshots. With the screenshots, the changes open more easily and more clearly. The study is based on the most part on the user's own experience.

The end result of this thesis is that Windows 8 is primarily aimed to be used in touch screen devices. If you are willing to sacrifice a little time to explore Windows 8, it may be noted that with small negative changes you are able to operate effectively.

Windows 8 is a current operating system, because more and more users move to touch screen devices, and in these devices Windows 8 works very well. It is hoped that Microsoft would be taken into account in the devices that do not have a touch screen, because these devices are not user-friendly with Windows 8 operating system.

KEYWORDS:

Windows 8, user experience, Modern user interface, touch screen, desktop and tab

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 WINDOWSIN HISTORIA	8
3 WINDOWS 8 JA MODERN-KÄYTTÖLIITTYMÄ	15
3.1 Yleistä Windows 8:sta	15
3.2 Modern-käyttöliittymä	16
3.3 Aloitusruutu ja aloitusvalikko	18
3.4 Sovellusten lisäys	20
3.5 Hakupalkki	21
3.6 Työkalurivi	23
3.7 Ohjauspaneeli	24
4 WINDOWSIN TYÖPÖYTÄ	26
4.1 Yleisnäkymä	26
4.2 Modern-työkalurivin toiminta työpöydällä	27
4.3 Pikakuvakkeiden lisäys	29
4.4 Tiedostojen kopiointi ja poisto työpöydältä	30
4.5 Tehtävähallinta	32
4.6 Virusten ja haittaohjelmien torjunta	37
5 INTERNET EXPLORER 10	39
6 MUUTOKSET KÄYTTÄJILLE JA YRITYKSILLE	41
7 PÄÄTELMÄT	45
LÄHTEET	46

KUVAT

Kuva 2. Modern-käyttöliittymän aloitusvalikko, versio 1	16
Kuva 3. Modern-käyttöliittymän aloitusvalikko, versio 2	17
Kuva 4. Windows 8 Skydrive	18
Kuva 5. Windows 7 -aloitusruutu	19
Kuva 6. Windows 8 -aloitusruutu	19
Kuva 7. Sovellusten lisäys Windows 8:aan	21
Kuva 8. Windows 7 -hakupalkki	22
Kuva 9. Modern-hakupalkki	22
Kuva 10. Työkalurivi	23
Kuva 11. Modern-käyttöliittymän ohjauspaneeli	25
Kuva 12. Windows 8 -työpöytänäkymä	26
Kuva 13. Windows 7 -työpöytänäkymä	27
Kuva 14. Ohjelmien ja tiedostojen haku Modern-käyttöliittymässä	28
Kuva 15. Modern-käyttöliittymän erikoistoimintojen haku	29
Kuva 16. Pikakuvakkeiden lisäys Windows 8:aan	30
Kuva 17. Windows 8:ssa tiedostojen kopiointi	31
Kuva 18. Windows 8:ssa tiedostojen poisto	31
Kuva 19. Windows 7:n tehtävähallinta	32
Kuva 20. Windows 8:n tehtävähallinta	33
Kuva 21. Tehtävähallinta minimoituna	33
Kuva 22. Tehokkuus-välilehti Windows 8:ssa	34
Kuva 23. Windowsin Sovellushistoria-välilehti	35
Kuva 24. Detail-välilehti, Windows 8	36
Kuva 25. Windows 8 Defender	37
Kuva 26. Windows 7 Defender	38
Kuva 27. Smartscreen-ikkuna	38
Kuva 28. Internet Explorerin käyttö Modern-käyttöliittymässä	40
Kuva 29. Bitlocker-salausjärjestelmä, Windows 8	42
Kuva 30. On-Screen -näppäimistö	43

1 JOHDANTO

Windows on ollut suvereeni johtaja käyttöjärjestelmien tekemisessä vuosikymmenten ajan. Windows 7 on mielestäni jo lähes täydellinen käyttöjärjestelmä, joka toimii sulavasti ja on käyttäjäystävällinen. Itseäni ihmetyttikin, miksi Microsoft julkaisee näin pian uuden päivityksen Windows 8:n muodossa. Microsoft haluaa pysyä mukana mobiili- ja tablettilaitteiden suosion tahdissa ja tämä halu loi Windows 8 -käyttöjärjestelmän. Se on ensimmäinen käyttöjärjestelmä, joka on ensisijaisesti suunniteltu muulle kuin pöytäkoneelle. Ensiajatukseni tästä oli, että Windows 8 tulee epäonnistumaan, kuten aikoinaan Windows Vista.

Ensikosketukseni Windows 8:aan oli lähinnä hämmentynyt. Aloitusvalikko oli minulle aivan uusi, koska en ole omistanut Windows-puhelimia. Pienen tutustumisen jälkeen aloin tottua Windows 8:aan, mutta muutos Windows 7:stä tähän versioon on merkittävä. Vaikka olisi käyttänyt sujuvasti Windows 7:ää, pitää uuden käyttöjärjestelmän käyttöön perehtyä kunnolla, jotta löytää kaikki toiminnot ja niiden tarkoitukset. Tämä varmasti mietityttää yrityksiä, jotka haluavat siirtyä Windows 8:aan, koska koulutus kustannukset voivat nousta todella korkeiksi.

Sain opinnäytetyöni toimeksiantona PerkinElmerin Wallac Oy:n toimipisteestä. PerkinElmer on globaali teknologiayritys, joka on sitoutunut ennaltaehkäisevään toimintaan ihmisten hyvinvoinnin ja elinympäristön parantamiseksi. PerkinElmer on markkinajohtaja vastasyntyneiden lasten ja raskaana olevien naisten seulontajärjestelmien toimittajana.

Opinnäytetyön tavoitteena on avata Windows 8 -käyttöjärjestelmää niin yksityiselle käyttäjälle kuin yrityksillekin. Windows 8:n myötä tulee käyttöjärjestelmään kosketusta tukeva Modern-käyttöliittymä ja tarkoituksena on antaa kuva myös siitä, miten uusi käyttöliittymä toimii eri laitteissa. Muutokset tuodaan esille kuvakaappausten ja oman käyttökokemuksen kautta.

Kritiikki Windows 8 -käyttöjärjestelmää kohtaan on ollut suurta jo ennen julkaisua ja myös julkaisun jälkeen, joten on tärkeää ottaa neutraali näkökanta

Windows 8:n arvioimiseen (Yarow 2012). Windows 8:aan pohjautuvia laitteita on todella monia, joten on vaikeaa tietää, toimiiko käyttöjärjestelmä kaikissa laitteissa samalla tavalla.

2 WINDOWSIN HISTORIA

Internetin synty ja Windowsin alkutaival

Internetin juontaa juurensa 1960-luvulle, jolloin Yhdysvaltain armeija aloitti ARPANET-tutkimusprojektin. Projektin avulla yhdistettiin tietokoneet toisiinsa. Vuosien aikana samaan projektiin liittyivät eri tutkimuslaitokset ja koulut. Tavoitteena oli saada ja jakaa tietoa nopeammin. Silloin muuttui myös verkon nimi ARPANETista NFSNETiin. 1990-luvun puolivälissä huomattiin internetin kaupallinen potentiaali. Tämä johti siihen, että internet alkoi täyttyä mainoksilla ja erilaisilla kotisivuilla. (Microsoft 2012a.)

Windowsin matka alkoi vuonna 1975, kun Bill Gates ja Paul Allen perustivat yrityksen Microsoft. He olivat aikansa pioneereja, koska he halusivat jo 1970-luvulla saada kaikkiin kotitalouksiin oman tietokoneen. Vuonna 1980 Microsoft sai tarjouksen IBM:ltä, mutta he kieltäytyivät ja alkoivat keskittyä omaan käyttöliittymään ja siten syntyi MS-DOS. Sen avulla pystyttiin ajamaan erilaisia ohjelmistoja, kuten tekstinkäsittelyohjelmia. (Microsoft 2012a.)

Windows 1.0

Windows 1.0 on ensimmäinen graafinen käyttöliittymä, jonka Microsoft loi vuonna 1985. Windows-nimi tulee siitä, että se toimii erikokoisten ikkunoiden avulla. Suurin ero MS-DOSin ja Windows 1.0:n välillä oli se, että enää ei tarvinnut kirjoittaa komentoa komentoriville vaan vain liikuttaa hiirtä ja painaa eri kuvakkeita. Se helpotti ja nopeutti tietokoneen käyttöä. Windows 1.0:n mukana tuli erilaisia ohjelmia, kuten laskin ja kalenteri. Windows 1.0 päivittyi noin vuoden välein versioon 1.4 saakka alkaen vuodesta 1985 vuoteen 1989. (Microsoft 2012a.)

Windows 2.0

Vuonna 1987 julkaistiin Windows 2.0. Se toi käyttöliittymään työpöytäkuvakkeet ja mahdollisuuden ajaa monta ohjelmaa samanaikaisesti. Tämä oli ensimmäinen käyttöliittymä, johon ulkopuoliset yritykset tekivät Windowsiin perustuvia ohjelmistoja. Vuonna 1988 Microsoftista tuli suurin ohjelmistoyritys maailmassa. (Microsoft 2012a.)

Windows 3.0

Vuonna 1990 julkaistiin Windows 3.0, joka oli tehokkuudeltaan ja graafiselta olemukseltaan selvästi Windows 2.0:aa kehittyneempi. Windows 3.0:n mukana tuli uusia ohjelmia, jotka helpottivat käyttäjää. (Microsoft 2012a.)

Windows NT

Windows NT julkaistiin vuonna 1993. NT-nimiyhdistelmä tuli englanninkielisistä sanoista "New technology" (uusi teknologia). Entiset versiot tukivat vain 16-bittistä väriä, mutta NT tuki myös 32-bittistä väriä. (Microsoft 2012a.)

Windows 95

Windows 95 julkaistiin vuonna 1995. Windows 95:n mukana tuli mahdollisuus netin käyttöön, kehittyneemmät ohjelmistot, lisälaitteiden käyttö ja helpotusta ohjelmistojen asennukseen (plug & play). Ensimmäistä kertaa Windowsissa nähtiin käynnistys- ja työkaluvalikko. Eri ikkunoiden käyttöön tuli helpotuksia,

koska niitä pystyttiin nyt pienentämään, suurentamaan tai sulkemaan kokonaan. (Microsoft 2012a.)

Windows 98

Windows 98 julkaistiin vuonna 1998 ja se oli ensimmäinen Windowsin versio, joka oli suunnattu yksityiselle kuluttajalle. Windows 98 toi monia uusia uudistuksia mukanaan, kuten USB-tuen, mahdollisuuden käyttää useaa näyttöä samaan aikaan ja Internet Explorerin valmiina asennettuna Windowsiin. Tavoitteena oli myös saada netin käytöstä helpompaa ja tiedon saatavuus paremmalle tasolle. Kyseinen Windowsin käyttöjärjestelmä oli viimeinen, joka perustui MS-DOSiin. (Microsoft 2012a.)

Windows 2000

Windows 2000:sta julkaistiin 4 eri versiota: Professional, Server, Advanced Server ja Datacenter Server. Jokainen eri versio tuki eri osa-aluetta tietokoneen käytössä. Windows 2000:n myötä käyttöjärjestelmästä tuli luotettavampi verrattuna aikaisempiin versioihin. Sen myötä myös netin käytettävyyttä kehitettiin, ohjelmien asennuksia nopeutettiin ja tietoturvallisuus kehittyi selvästi. Käyttöjärjestelmä toi mukanaan myös paljon uusia toimintoja, kuten Outlookin, tiedonsalauksen, mahdollisuuden päivittää Windows työpöydältä käsin ja päivitetyn version Internet Explorerista. (Microsoft 2012a.)

Windows Me

Windows Me julkaistiin vuonna 2000. Windows Me oli käyttöjärjestelmä, johon ei tullut rajuja uudistuksia, vain pieniä päivityksiä. Mukana tuli useita eri mediasoittimia, kuten Windows Media Player 7. (Microsoft 2012a.)

Windows XP

Windows XP julkaistiin vuonna 2001 ja siitä tuli heti jättimenestys. Se oli nopea sekä vakaa käyttöjärjestelmä. Sen mukana navigoinnista tuli helpompaa, esimerkiksi ohjauspaneelistä tuli helppokäyttöisempi. 2000-luvulla viruksien määrä alkoi kasvaa ja Microsoftin piti reagoida siihen tehdessään Windows XP:tä. Microsoft alkoi tarjota netissä päivityksiä viruksentorjuntaohjelmiin, jotta ne pysyisivät aina ajan tasalla. (Microsoft 2012a.)

Windows XP:ssä kehitettiin medialaitteiden käyttöä. 2000-luvulla alkoivat digitaalikamerat kehittyä, joten Microsoftin piti reagoida myös tähän. Kuvankäsittelyä parannettiin monin eri toiminnoin. Vuosien varrella Windows XP:stä julkaistiin monia eri versioita, kuten Windows XP 64-bit edition, Windows XP Media Center Edition ja Windows XP PC Tablet Edition. Windows XP:n mukana tulivat myös Service Packit, jotka korjasivat ilmenneitä ongelmia ja toivat uusia toimintoja koneeseen. Näitä sai ilmaiseksi Microsoftin kotisivuilta. (Microsoft 2012a.)

Windows Vista

Windows Vista julkaistiin vuonna 2007. Siitä tuli viisi eri versiota, joista tärkeimpinä kotikäyttöön tarkoitetut versiot Home Basic ja Home Premium. Windows Vistan ulkoasu muuttui uuden Aero-käyttöliittymän myötä. Aeron

avulla voi esimerkiksi selata avoimia sovelluksia kolmiulotteisina. Vistassa Microsoftin tarkoitus oli parantaa tietoturvaa haittaohjelmia vastaan. (Rousku 2007, 2-10.)

Windows Vista on saanut osakseen myös paljon kritiikkiä, kuten Kimmo Rousku toteaa kirjassaan (Rousku 2009, 12). Mielestäni se on myös aiheellista. Oma kokemukseni Vistan käytöstä on lähinnä negatiivinen. Välillä tuntuu, että se jumittuu omia aikojaan ja muutenkin toimii hitaasti. Windows Vistan saama negatiivinen huomio johti siihen, että sitä myytiin selvästi vähemmän kuin XP:tä. Siihen aikaan, kun itse ostin tietokoneen, valittavana oli joko XP tai Vista. Päädyin Windows XP:hen.

Windows Mobile

Windows Mobile on käyttöjärjestelmä, joka on suunnattu Windowsin älypuhelimille. Windows Mobilea edelsi Windows CE -käyttöjärjestelmä, jonka tarkoituksena oli luoda käyttöjärjestelmä kämmentietokoneille. Windows CE julkaistiin vuonna 1996, jolloin kämmentietokoneet alkoivat tulla suosituiksi. Windows CE päivittyi useaan otteeseen ennen kuin nimi muuttui Windows Mobileksi. (HPC FACTOR 2013.)

Windows Mobile julkaistiin virallisesti vuonna 2003. Siitä tuli myös useita eri versiota aina vuoteen 2010 asti. Tämän jälkeen julkaistiin uusi käyttöjärjestelmä, nimeltään Windows Phone. Windows Phonesta on tullut kaksi versiota tähän päivään asti, Windows Phone 7 ja Windows Phone 8. Nokia käyttää uusimmissa älypuhelimissa, kuten suositussa Nokian Lumia -puhelimessa, Windows Phone 8 –käyttöjärjestelmää. (Michael 2012.)

Windows 7

Windows 7 julkaistiin vuonna 2009. Silloin jo kannettavien tietokoneiden määrä oli suurempi kuin pöytäkoneiden. Oli tärkeää, että langaton yhteys toimi niin kotona kuin kodin ulkopuolellakin. 2000-luvun loppupuolella myös erilaiset mobiililaitteet ja tabletit yleistyivät. Niiden piti pystyä kommunikoimaan tietokoneen kanssa. Windows 7 on mielestäni todella onnistunut kokonaisuus ja siinä on otettu huomioon niin kokeneet kuin aloittelevatkin käyttäjät.

Windows 7:ään tuli paljon hyviä uudistuksia ja osa Vistan ns. huonosti onnistuneista uudistuksista poistettiin. Yksi merkittävä uudistus on Windows Touch. Sen avulla pystyy sormien avulla liikkumaan sulavasti Windows 7:ssä paikasta toiseen. Se on kätevä, esimerkiksi silloin kun haluaa selata valokuvia. Windowsin ikkunoiden käyttöä on myös helpotettu. Kun vetää ikkunan vasempaan tai oikeaan reunaan, siitä tulee automaattisesti puolen ruudun kokoinen. Tämä helpottaa silloin, kun haluaa käyttää kahta eri ikkunaa samanaikaisesti. Ikkunan saa kätevästi koko ruudun kokoiseksi, kun sen vetää ruudun ylälaitaan (Microsoft 2012a).

Windows RT

Windows RT on Windows 8:n rinnalle suunniteltu käyttöjärjestelmä. Windows RT on suunniteltu pieniin kannettaviin tietokoneisiin ja tabletteihin. Se toimii vain Windows-kaupasta asennettujen sovellusten kanssa. Sitä ei pysty erikseen ostamaan, vaan se tulee ostamasi laitteen mukana asennettuna. Windows RT:ssä on lähes kaikki samat toiminnot kuin Windows 8:ssa. Suurin ero on se, ettei työpöytä näkymää ole. Myöskään ei löydy Windows Media Playeriä tai Windows Media Centeriä. Windows RT:hen voi lisätä vain sellaisia lisälaitteita, joilla on yhteensopivuus Windows RT:n kanssa. Tulostaminen toimii samalla periaatteella. (Microsoft 2012b.)

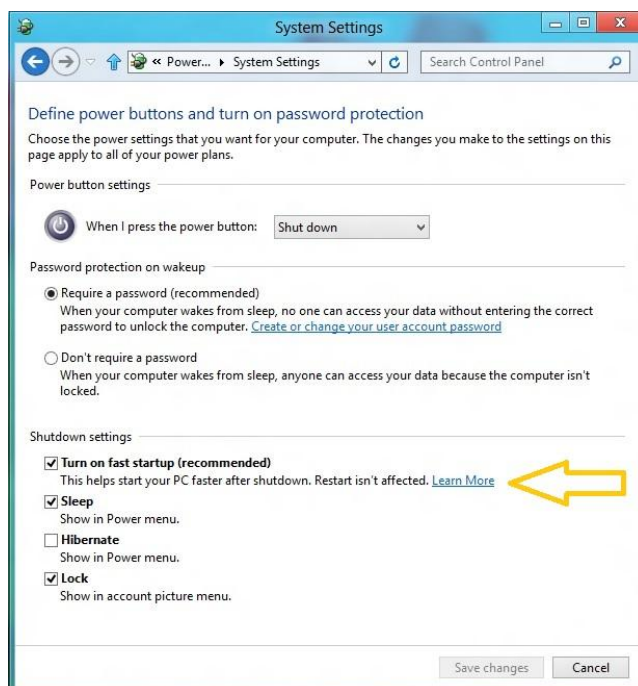
Windows RT kannattaa hankkia siinä tapauksessa, että tarvitsee konetta netissä surffailuun ja pienten asioiden hoitoon. Kun hankkii Windows RT:n, sen mukana tulee monia vakiosovelluksia, kuten sähköposti, valokuvat, skydrive, videot jne. Lisää sovelluksia saa kätevästi lisää Windows-kaupasta. Windows RT:n kanssa tulee myös Office home and Student 2013 RT Preview Edition (kirjoitusohjelma), joten käytettävissä ovat niin Powerpoint kuin Wordikin. (Microsoft 2012b.)

3 WINDOWS 8 JA MODERN-KÄYTTÖLIITTYMÄ

3.1 Yleistä Windows 8:sta

Windows 8 julkaistiin virallisesti lokakuussa 2012. Windows 8:n tarkoituksena on yhä parantaa sen käytettävyyttä mobiili- ja tablettilaitteissa. Windows 8 käyttää Modern-käyttöliittymää. Opinnäytetyössäni käytän uusinta Windows 8 Preview -versiota esimerkkinä.

Hybrid Boot on uusi toiminto, joka tulee Windows 8:n mukana. Sen avulla koneen käynnistys nopeutuu selkeästi, koska se tallentaa vain käyttöjärjestelmän tiedostot sammutettaessa. Kyseisen toiminnon saa myös sammutettua. Hybrid boot -toiminnon saa käynnistettyä ohjauspaneelin kautta (Kuva 3).

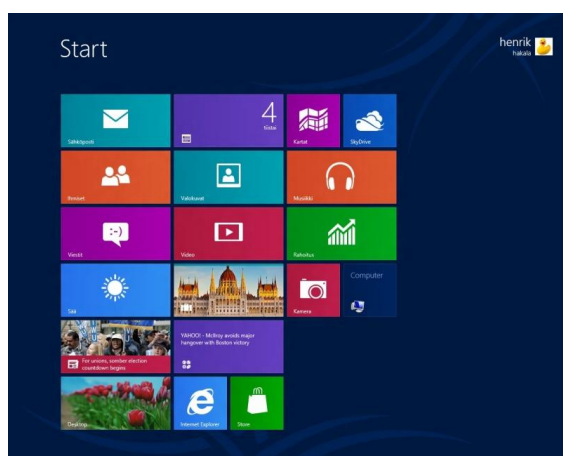
Kuva 1. Hybrid boot -toiminnon käynnistys.

Windows 8:ssa on samanlaiset laitevaatimukset kuin sen edeltäjässä Windows 7:ssä:

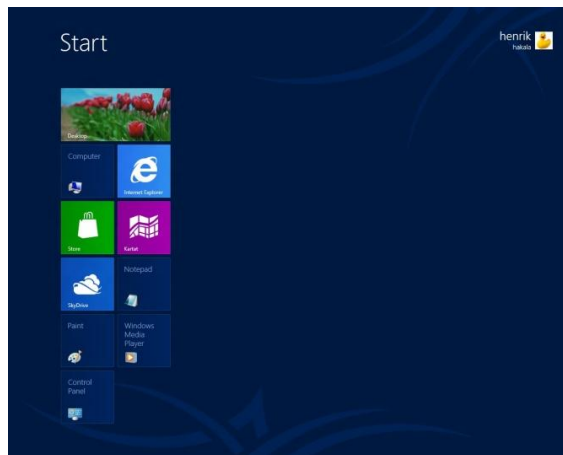
1. Prosessori 1 Ghz tai nopeampi
2. RAM-muistia 1 GB (32bit) tai 2 GB (64bit)
3. Vapaata kiintolevytilaa 16 GB (32-bit) tai 20 GB (64-bit)
4. DirectX9:ää tukeva näytönohjain, jossa WDDM tai uudempi ajuri. (Williams 2012.)

3.2 Modern-käyttöliittymä

Modern on Windowsin tekemä käyttöliittymä, joka tukee kosketusta tukevia laitteita, kuten tabletteja tai mobiililaitteita. Alkujaan Modern on lähtöisin Windows 7 puhelimesta, joissa kosketuksen avulla pystyi liikuttamaan tiiliä. Tiilet ovat ns. tavaramerkki Modern-käyttöliittymässä (Kuva 2). Tiilien ideana on se, että saadaan monta eri toimintoa mahtumaan samalle ruudulle, esimerkiksi jos haluaa katsoa säätietoja, niin säätili tulee koko ruudun kokoiseksi kyseistä kuvaketta painettaessa (Muropaketti 2011).

Kuva 2. Modern-käyttöliittymän aloitusvalikko, versio 1.

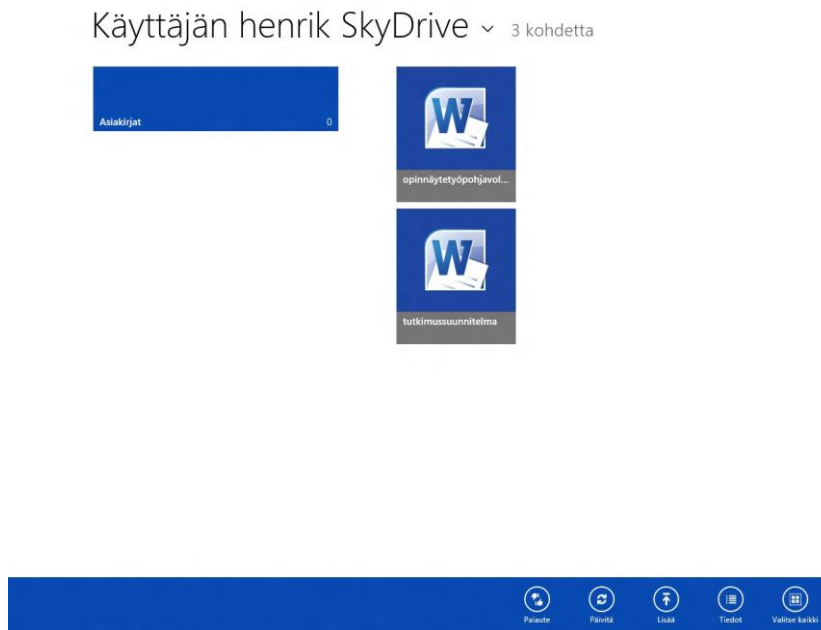

Kuva 3. Modern-käyttöliittymän aloitusvalikko, versio 2.

Tiilet saa muutettua erikokoisiksi, jotta saa useasti käytettävät tiilet näkyviin. Jokaisella tiilellä on ominaisväri, josta sen erottaa hyvin. Niitä pystyy siirtämään helposti paikasta toiseen. Suurin osa tiilistä on sovelluksia, jotka ovat peräisin joko mobiili- tai tabletilaitteista. Näiden sovellusten käyttö pöytäkoneella vaatii totuttelua. Jotkin sovellukset antavat tietoa ilman, että niitä avaa, esimerkiksi Matkailu-sovellus näyttää monia eri matkakohtia rotaatiossa. Tiilissä on se hyvä puoli, että niitä pystyy muokkaamaan omanlaisiksi, kuten kuvassa 3.

Skydrive

Skydrive on ohjelma, jonka avulla pystyy tallentamaan tiedostot sekä kiintolevylle että pilveen (Kuva 4). Jotta Skydriveen pääsee käsiksi, sen tulee olla vain ladattuna koneella. Kyseinen sovellus on ilmainen. Sen voi ladata Microsoftin sivuilta. Muutos Windows 8:n Skydriveen on se, että nyt kyseinen ohjelma toimii myös mobiili- ja tabletilaiteissa.

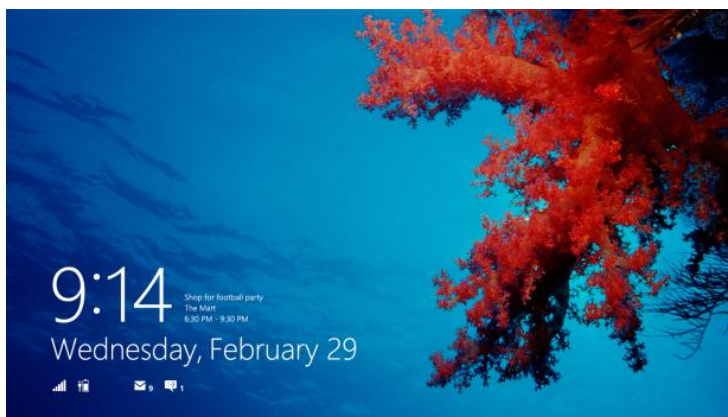
Kuva 4. Windows 8 Skydrive.

3.3 Aloitusruutu ja aloitusvalikko

Käynnistettäessä Windows 8 huomaa, että aloitusruutu on muuttunut aivan uudeksi verrattuna Windows 7:ään (Kuva 5). Aloitusruudusta näkee kellonajan ja päiväyksen (Kuva 6). Vasempaan alareunaan on ilmestynyt pieniä kuvakkeita, joista näkee esimerkiksi, onko nettiyhteys päällä tai onko saanut viestejä. Aloitusruudun taustaa pystyy muuttamaan mieleisekseen. Aloitusruutu häviää yhdellä painalluksella, minkä jälkeen avautuu virallinen kirjautumistila. Mielestäni tämä tuo mukavaa vaihtelua ja tekee kirjautumisikkunasta omannäköisen.

Kuva 5. Windows 7 –aloitusruutu.

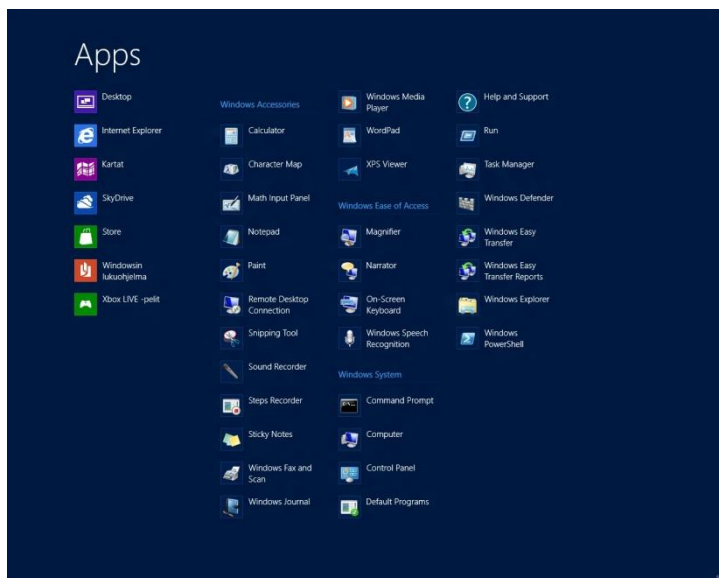
Kuva 6. Windows 8 –aloitusruutu.

Aloitusvalikko voi näyttää aluksi todella hankalalta käyttää, varsinkin peruskäyttäjälle. Se on aivan erilainen kuin ennen. Yritykselle tämä tarkoittaa sitä, että se joutuu panostamaan paljon enemmän resursseja Windows 8:n koulutukseen kuin Windows 7:n koulutukseen. Mielestäni aloitusvalikkoa on vaikea käyttää pelkästään hiiren ja näppäimistön avulla, koska eri toimintoja pitää hakea kauan. Vaikka aloitusvalikko on suunnattu ensisijaisesti kosketusnäyttölaitteille, olisi Microsoftin ollut hyvä huomioida pöytäkoneen käyttäjät paremmin. Aloitusvalikko on mahdollista pienentää vasemmasta alareunasta löytyvän Viiva-painikkeen avulla.

3.4 Sovellusten lisäys

Sovellusikkunaan mennään aloitusikkunan kautta ja sieltä hiiren oikealla näppäimellä painamalla alareunaa, jolloin ilmestyy All apps -toiminto, josta pääsee kyseiseen ikkunaan. Toiminto on hankala löytää. Kun löytää sovelluksista mieleisen ja haluaa saada sen aloitusikkunaan, niin pitää painaa kerran kyseistä kuvaketta ja sen jälkeen alareunaan ilmestyy palikka, josta löytyy monta eri toimintoa. Valitsemalla sieltä Pin to start -toiminnon valittu sovellus ilmestyy aloitusvalikkoon. Kyseinen toiminto toimii myös toisinpäin; sieltä pystyy poistamaan olemassa olevan sovelluksen painamalla Unpin from start -toimintoa. Olisi kätevää, että sovelluksia saisi poistettua maalaamalla eikä vain yksitellen.

Uusia sovelluksia saa Windows Storesta (Kuva 7). Sieltä löytyy niin maksullisia kuin ilmaisiakin sovelluksia. Kun löytää mieleisen sovelluksen, niin käyttäjä painaa kyseistä sovellusta ja se avautuu. Sieltä saa lisätietoa kyseistä sovelluksesta ja mielipiteitä muilta käyttäjiltä valitusta sovelluksesta. Sen jälkeen, kun on päätetty valita sovellus, painetaan Install-toimintoa ja sovellus ilmestyy aloitusikkunaan. Siitä tulee myös ilmoitus vasempaan yläreunaan, kun asennettu sovellus on valmis käyttöönotettavaksi. Kun vetää sivun alareunassa olevaa liukupalkkia eteenpäin, näkyy, että sovellukset on jaettu eri kategorioihin. Jokaisen kategorian vierestä löytyvät toiminnot All stars, Top free ja New releases, jos on joitakin uusia sovelluksia ilmestynyt. Windows Storea vaivaa sama ongelma kuin muitakin sovelluksia eli sitä on vaikea sulkea.

Kuva 7. Sovellusten lisäys Windows 8:aan.

3.5 Hakupalkki

Kun vie hiiren näytön vasempaan laitaan, näkyviin tulee tumma, suorakaiteen muotoinen palkki, jossa näkyy alhaalla Start-painike. Näin päästään aloitusvalikkoon, josta löytyvät tarvittavat sovellukset. Mitä enemmän sivuja, sovelluksia tai pelejä avataan, sitä enemmän niitä kerääntyy näytön vasempaan laitaan. Uusin avattu sivu löytyy aina ylimmäisenä ja aloitusvalikko alimmaisena. Tässä on kuitenkin poikkeus: aloitusvalikkoa selattaessa viimeksi käyty sivu näkyy viimeisenä pudotusvalikossa. Varsinkin aloittaville käyttäjille hakupalkin käyttö voi olla todella sekavaa. Välillä hakupalkki ei reagoi, kun vie hiiren vasempaan reunaan.

Käynnistettyjen sivujen sulkeminen on myös todella vaikeaa. Sovelluksista on poistettu ”ruksit”, joilla pystyi helposti sulkemaan välilehden. Nyt pitää mennä hakupalkkiin ja painaa suljettavan sovelluksen päällä hiiren oikeaa näppäintä ja painaa Close-toimintoa. Välillä käyttäjää häiritsee myös se, että netissä surffatessaan ja yrittäessään mennä takaisin edelliselle sivulle käyttäen nuolta, voi hakupalkki tulla häiritsevästi kyseisen toiminnon päälle eikä sitä pysty

käyttämään. Vaikka aloitusikkuna on suunniteltu enemmän kosketuslaitteita varten, olisi pöytäkoneen käyttäjät pitänyt huomioida paremmin ja löytää toinen ratkaisu sivujen sulkemiseen. Alla olevissa kuvissa (Kuvat 8 ja 9) on nähtävissä graafisen ilmeen muutos Windows 7 -hakupalkista Windows 8:n Modern-hakupalkkiin.

Kuva 8. Windows 7 –hakupalkki.

Kuva 9. Modern-hakupalkki.

3.6 Työkalurivi

Työkalurivi löytyy, kun vie hiiren näytön oikeaan alanurkkaan. Se on muuttunut rajusti verrattuna Windows 7:ään. Kun aktivoi työkalurivin, näkee vasemmasta alareunasta kellon ja päivämäärän sekä pieniä kuvakkeita, joista näkyy onko nettiyhteys päällä ja oletko saanut postia. Työkalurivi on jaettu viiteen eri osaan: Search, Share, Start, Devices ja Settings –painikkeisiin (Kuva 10).

 Search	Search-toiminnon avulla etsitään tiedostoja ja sovelluksia. Haettaessa tiedostoa sinun tulee valita, mihin kategoriaan haettava asia kuulu: sovelluksiin, asetuksiin vai tiedostoihin.
 Share	Share-toiminnon avulla pystyt jakamaan sovelluksia muiden Windows 8:n käyttäjien kanssa.
 Start	Start-toiminnon kautta pääsee aloitusvalikkoon. Jos on jo aloitusvalikossa ja painaa Start-toimintoa, se vie viimeksi vierailtuun sivuun.
 Devices	Devices-toiminnon avulla saat tietoa tietokoneeseen liitetystä laitteista.
 Settings	Settings-toiminnon avulla pystyy vaikuttamaan koneen ulkoasuun. Settings-toiminnon avaaminen aloitusvalikosta voi vaikuttaa tiilien ulkoasuun. Kun avaa toiminnon työpöydältä, näkyviin tulee ohjauspaneeli, ulkoasun muokkaus ja tietoja koneesta. Riippumatta siitä, mistä paikasta kyseisen toiminnon avaa, niin alareunasta löytyy käteviä pikakuvakkeita, joista voi säätää äänenvoimakkuutta tai esimerkiksi sammuttaa koneen.

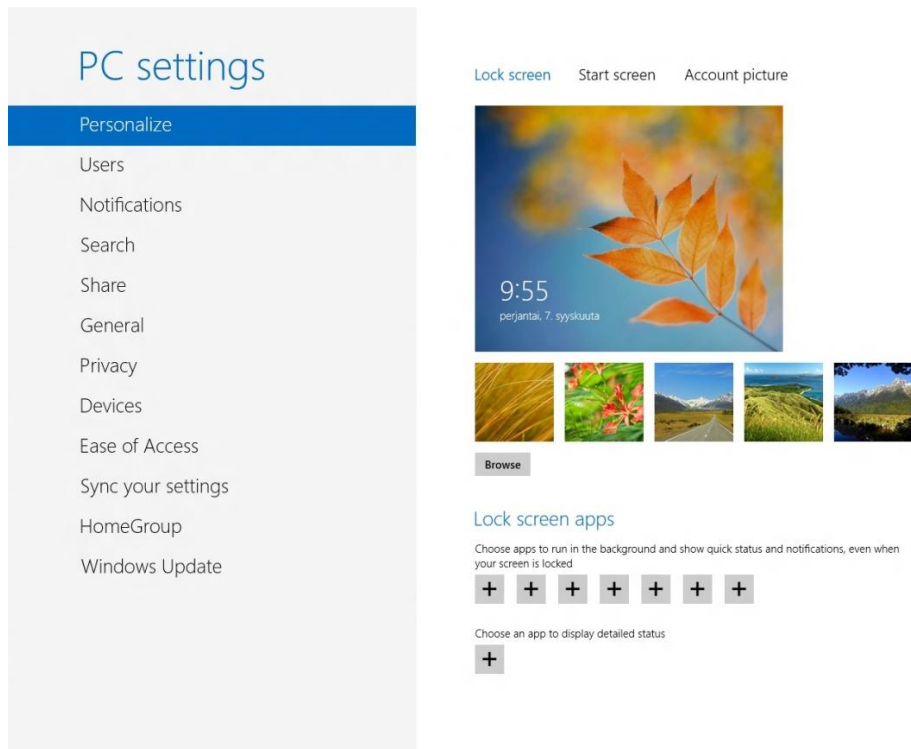
Kuva 10. Työkalurivin osat.

3.7 Ohjauspaneeli

Windows 7:ssä olemme tottuneet siihen, että kaikki tärkeät toiminnot koneeseen liittyen löytyvät ohjauspaneelistä. Windows 8:ssa tämä toiminto on jaettu johtuen uudesta Modern-käyttöliittymästä. Windows 8:ssa on lähes samanlainen ohjauspaneeli kuin Windows 7:ssä, kun menee itse työpöydälle. Käyttäjä saa ohjauspaneelin esille esimerkiksi käyttämällä työkaluriviä ja sieltä avaamalla Settings-toiminnon.

Modern-ohjauspaneeli löytyy (Kuva 11), kun avaa Settings-toiminnon ja painaa sen alareunasta Change pc settings -toimintoa. Koko ruudulle ilmestyy eri asetuksia, jotka on suunniteltu kosketusnäyttölaitteiden käyttäjille. Ensinnäkin kaikki painikkeet ovat suuria, joten niitä helppo painaa. Jos haluaa muuttaa jotain asetusta, se tehdään liukupalkkia hyödyntäen. Mielestäni tämä toiminto toimii hyvin myös näppäimistöllä.

Modern-ohjauspaneelissa on monia eri toimintoja, kuten lukitusruudun taustan vaihtaminen, uusien käyttäjien lisääminen, huomautukset, eri toimintojen jakaminen verkon yli, tietoturvaan liittyviä asetuksia, Windowsin päivitys sekä muita tärkeitä toimintoja. Vaikka Modern-ohjauspaneeli on käytännöllinen, siinäkin on epäkohtia. Sitä on todella vaikea sulkea, varsinkin, jos käyttää pöytäkoneita. Kyseinen ohjauspaneeli ei ilmesty aina vasempaan hakupalkkiin, josta sen voisi sulkea. Usein käy niin, että joutuu jättämään sen taustalle päälle. (Williams 2012).

Kuva 11. Modern-käyttöliittymän ohjauspaneeli.

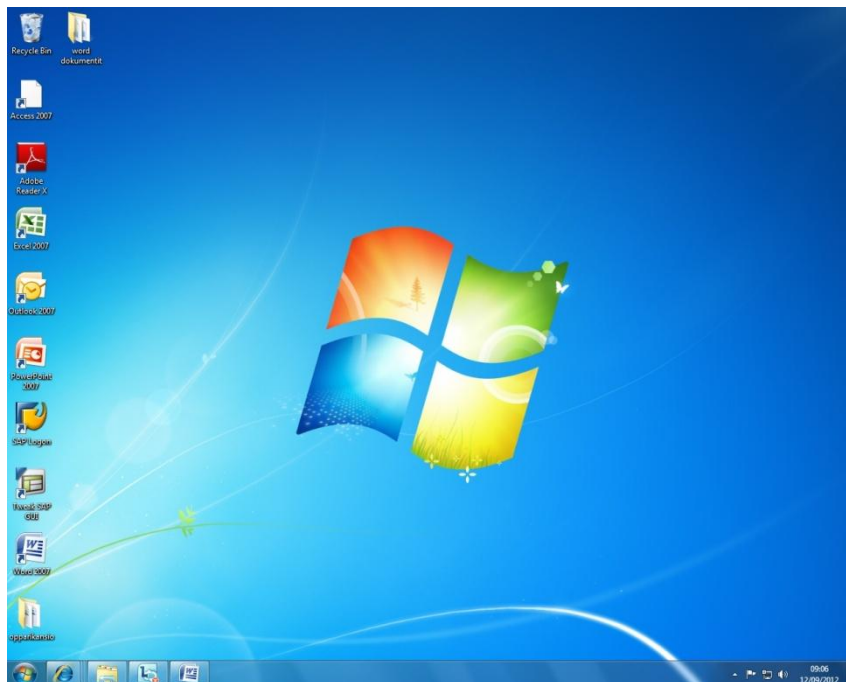
4 WINDOWSIN TYÖPÖYTÄ

4.1 Yleisnäkymä

Windows 8:n työpöytänäkymään (Kuva 12) pääsee aloitusvalikosta joko painamalla Desktop-painiketta tai näppäimistöstä Windows-kuvaketta. Yleisnäkymä Windows 8:ssa muistuttaa hyvin paljon Windows 7:n näkymää (Kuva 13). Yleisnäkymässä näkyy vasemmassa yläreunassa roskakori ja alhaalta löytyy tehtäväpalkki, jossa on muutamia kuvakkeita. Tehtäväpalkissa on kellonaika ja päivämäärä tuttuun tapaan. Samasta paikasta löytyy myös äänenvoimakkuuden säätö, verkon tila, näppäimistön kielivalinta ja lippukuvake. Lippukuvake ilmoittaa käyttäjälle koneessa ilmenevistä ongelmista.

Kuva 12. Windows 8 –työpöytänäkymä.

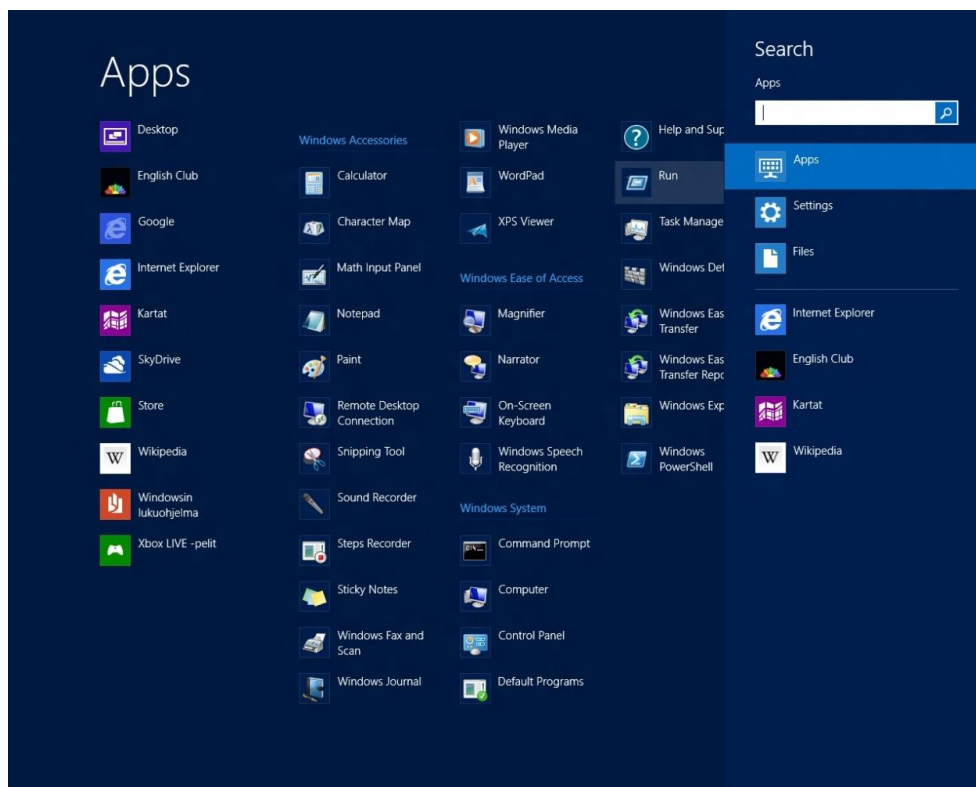
Kuva 13. Windows 7 –työpöytänäkymä.

Suurin muutos Windows 8:n työpöydällä on Käynnistä-valikon puuttuminen. Se on korvattu pienellä suorakaiteen muotoisella neliöllä, josta pääsee vain Modern-aloitusvalikkoon. Tämä aiheuttaa varsinkin aloittelijoille suuria ongelmia, koska kaikki toiminnot löytyivät ennen Windows 7:ssä kätevästi Käynnistä-valikosta. Windows 8:n ns. uusi Käynnistä-valikko on Modern-käyttöliittymässä ilmenevä työkalurivi. Se ajaa saman asian kuin Käynnistä-valikko Windows 7:ssä. Työkalurivin käyttö vaatii totuttelua.

4.2 Modern-työkalurivin toiminta työpöydällä

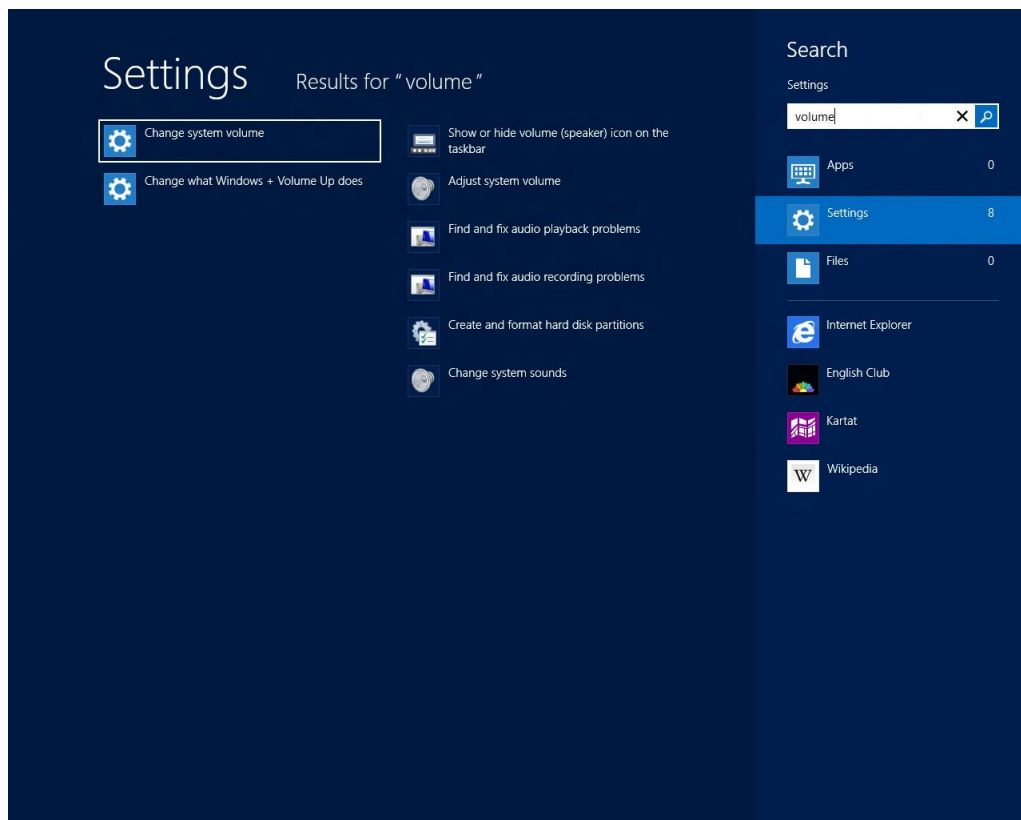
Ensisilmäyksellä Windows 8:n työpöytä näyttää tyhjältä, esimerkiksi oma tietokone puuttuu. Kaikki kuvakkeet pitää hakea Modern-työkalurivin kautta Search-toiminnolla (Kuva 14). Windows 8 tarjoaa valmiita vaihtoehtoja sovellusikkunassa, mutta ohjelmia voi myös hakea kätevästi kirjoittamalla

hakupalkkiin etsittävän ohjelman nimi. Jos samalla nimellä löytyy useita eri osumia, ne voidaan myös jakaa eri kategorioihin: sovelluksiin, asetuksiin ja tiedostoihin.

Kuva 14. Ohjelmien ja tiedostojen haku Modern-käyttöliittymässä.

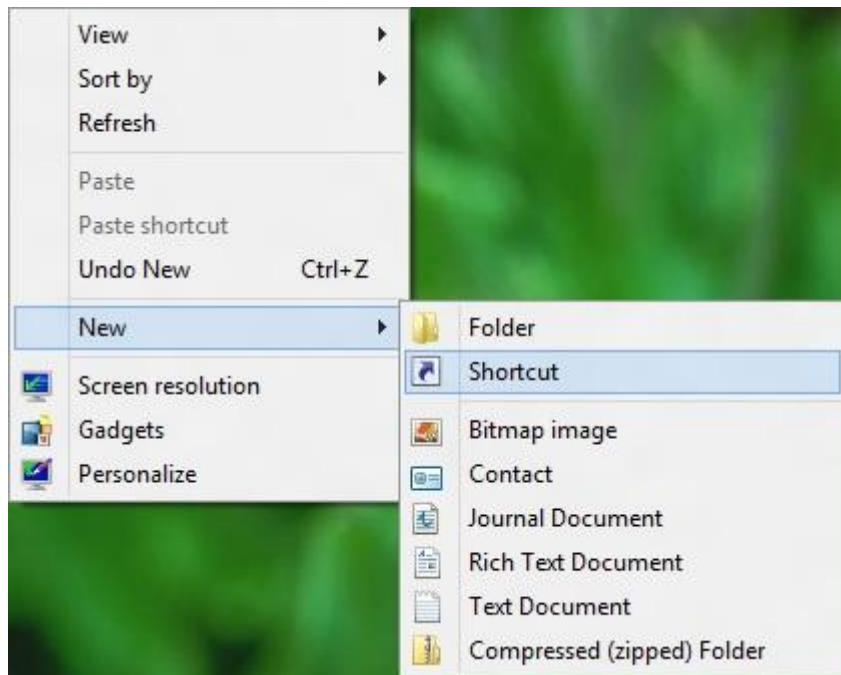
Kun valitsee hakupalkista Settings ja kirjoittaa jonkun sanan, niin yleensä siitä löytyy monia eri vaihtoehtoja. Esimerkkikuvassa kirjoitin sanan "Volume" hakupalkkiin. Laittamalla vain yhden kirjaimen hakupalkkiin saa useita kymmeniä osumia. Tätä kautta löytyvät yleisesti kaikki koneen erikoistoiminnot (Kuva 15).

Kuva 15. Modern-käyttöliittymän erikoistoimintojen haku.

4.3 Pikakuvakkeiden lisääminen

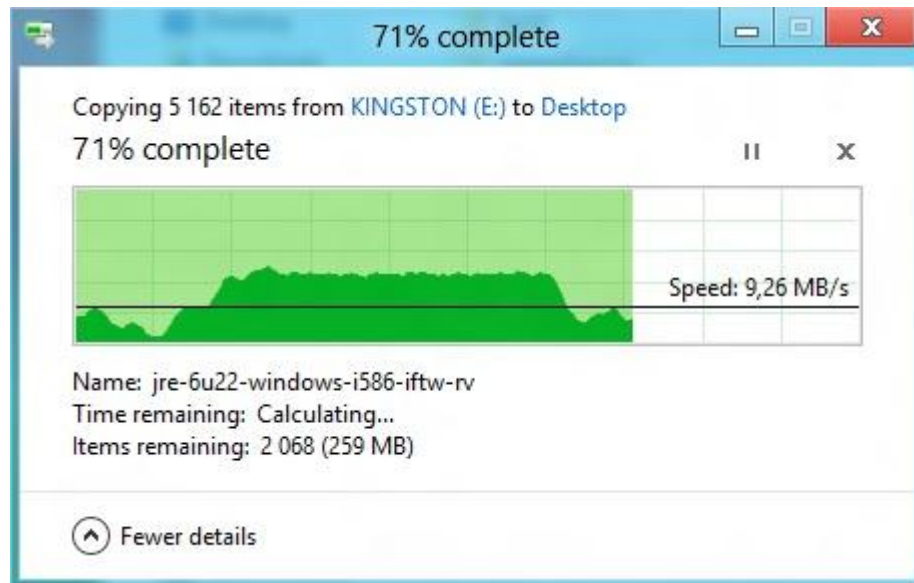
Pikakuvakkeiden lisääminen työpöydälle (Kuva 16) on tehty vaikeammaksi kuin aikaisemmin, koska Modern-käyttöliittymästä pystyy avaamaan vain haluamansa sovelluksen. Siellä ei ole erikseen kohtaa, josta voisi laittaa sovelluksen myös työpöydälle. Mielestäni helpoin tapa on luoda uusi "oikotie" ja sieltä hakea tarvittavan tiedoston pikakuvake. Tämä toiminnon puuttuminen mielestäni tekee koneen käytöstä vaivalloisempaa.

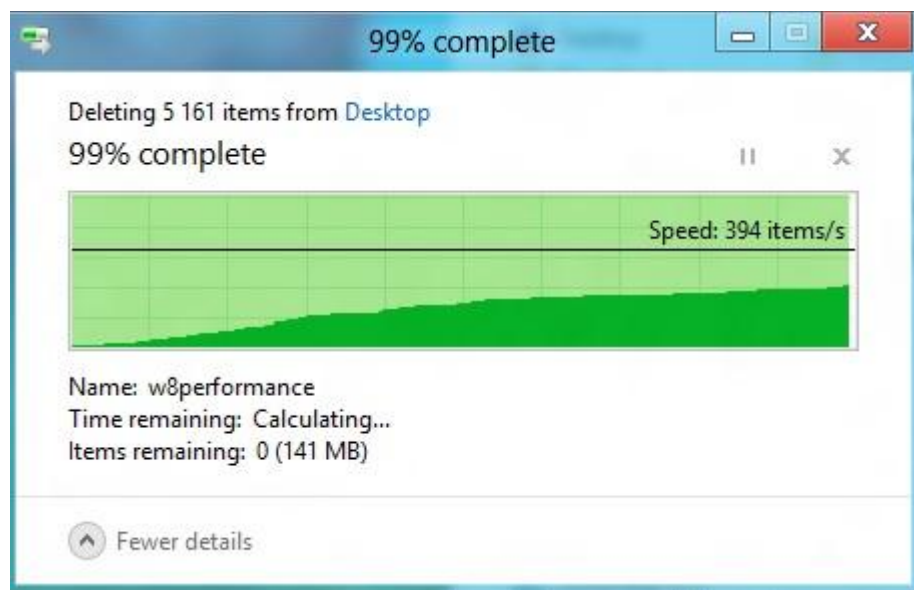
Kuva 16. Pikakuvakkeiden lisäys Windows 8:aan.

4.4 Tiedostojen kopiointi ja poisto työpöydältä

Vanhoissa Windows-versioissa annettiin vain tieto siitä, kuinka iso tiedosto on ja kuinka kauan suunnilleen menee aikaa tiedoston kopiointiin. Windows 8:aan on tullut hyvä lisäominaisuus tietojen kopiointiin (Kuva 17). Kun alkaa kopioida tiedostoa, voi sen kopiointinopeutta seurata graafisessa muodossa. Mitä korkeammaksi pylväs nousee, sitä nopeammin kone kopioi tiedostoa. Kopiointi-ikkunasta löytyy myös vaakasuora viiva, joka liikkuu sitä mukaa kuinka suuri latausnopeus on. Graafista muotoa on myös hyödynnetty tiedostojen poistossa, kuten kuvassa 18.

Kuva 17. Tiedoston kopiointi Windows 8:ssa.

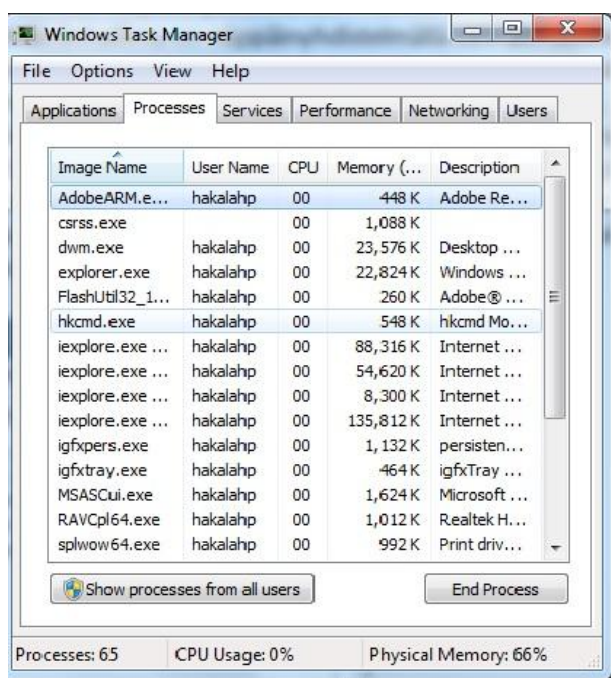

Kuva 18. Tiedostojen poisto Windows 8:ssa.

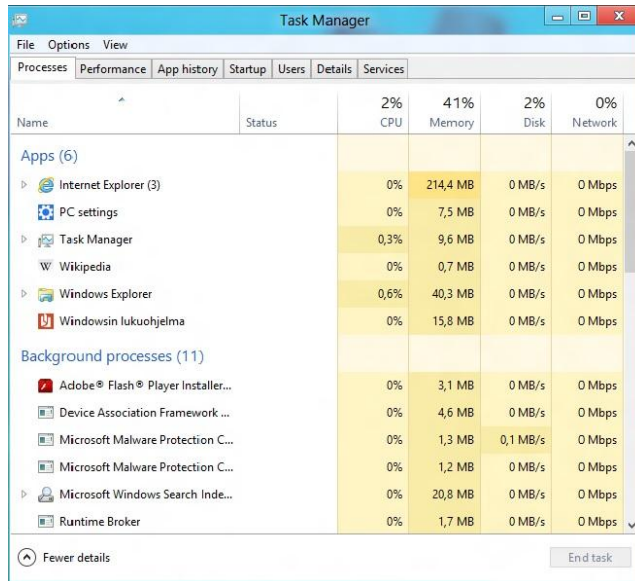
4.5 Tehtävähallinta

Tehtävähallinta antaa tietoa koneen tehokkuudesta ja siitä, mitä sovelluksia on mahdollisesti päällä. Lisäksi tehtävähallinta antaa tietoa muistin määrästä ja sen käytöstä, verkon asetuksista, kirjautuneista käyttäjistä ja palveluista, joita kone tarjoaa. Itse käytän tehtävähallintaa silloin, kun joku sovellus on lakannut toimimasta. Tehtävähallinnasta voi helposti pakottaa kyseisen sovelluksen sammumaan.

Helpoin tapa avata tehtävähallinta on näppäinyhdistelmällä ctrl+alt+delete. Windows 7 ja Vista -versioissa painettaessa näppäinyhdistelmää ctrl+alt+delete avautuu useita vaihtoehtoja tehtävähallinnan lisäksi (Kuva 19). Näitä komentoja ovat koneenlukitus, uloskirjautuminen, käyttäjän vaihdos ja salasanan vaihto. Koneen pystyy myös sulkemaan kätevästi alareunasta löytyvästä sammutuspainikkeesta. Kun painaa Windows 8:ssa tätä näppäinyhdistelmää, avautuu ikkuna, joka on hieman muuttunut edeltäjistään (Kuva 20). Salasanaa ei pysty muuttamaan suoraan sieltä ja peruutuspainike on poistunut, mikä mielestäni hidastaa koneenkäyttöä.

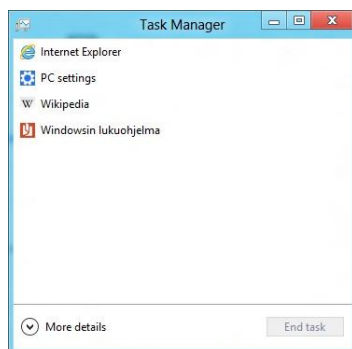

Kuva 19. Windows 7:n tehtävähallinta.

Kuva 20. Windows 8:n tehtävähallinta.

Mielestäni Windows 8:ssa on onnistuttu muuttamaan tehtävähallintaa käyttäjäystävällisemmäksi. Windows 8:n tehtävähallinta avautuu prosessi-ikkunaan, kun taas Windows 7:ssä se avautuu ohjelmistoikkunaan. Ohjelmistoikkuna on poistettu kokonaan Windows 8:sta. Windows 8:n prosessiväli-ikkuna näyttää erikseen kaikkien sovelluksien ja prosessien mahdollisen päällä olon väriä käyttämällä. Mitä enemmän ohjelma kuluttaa esimerkiksi muistia, niin sitä tummemman keltaiseksi muistin käyttömääräpalkki tulee. Fewer details -kohdasta pystyy minimoimaan tehtävähallinnan informaation määrää (Kuva 21). More-details palauttaa tehtävähallinnan ennalleen.

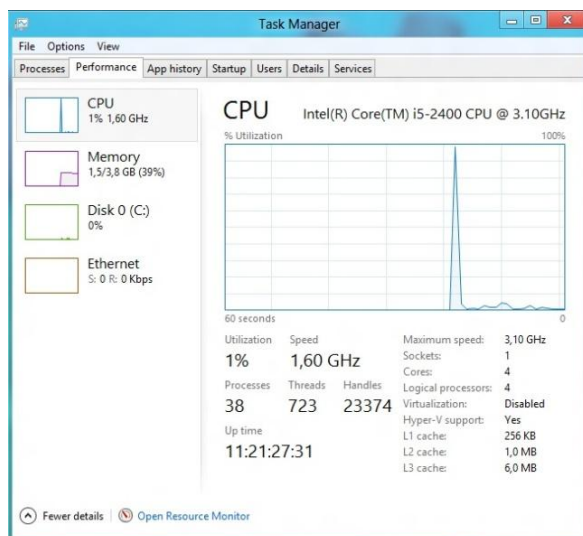

Kuva 21. Tehtävähallinta minimoituna.

Tehokkuus-välilehti

Tehokkuus-välilehdeltä näkee, miten paljon tietokone käyttää prosessoria, muistia, levytilaa ja verkkoa (Kuva 22). Jokaisesta edellä mainitusta on erikseen kuvio, joka kertoo kuinka paljon konetehoa se vie. Windows 7:stä on saatavilla historiaa koneen muistin ja prosessorin käytöstä, mikä on taas poistettu Windows 8:sta. Kyseinen toiminto mielestäni sekoittaa hieman käyttäjää, joten ratkaisu oli oikea.

Windows 8:ssa on panostettu siihen, että pystytään erottamaan helposti eri käyrät toisistaan ilman, että syntyy sekaannuksia, antamalla eri värit eri toiminnoille. Tämän avulla on pystytty yhdistämään muisti ja prosessorin tiedot samaan kuvaan.

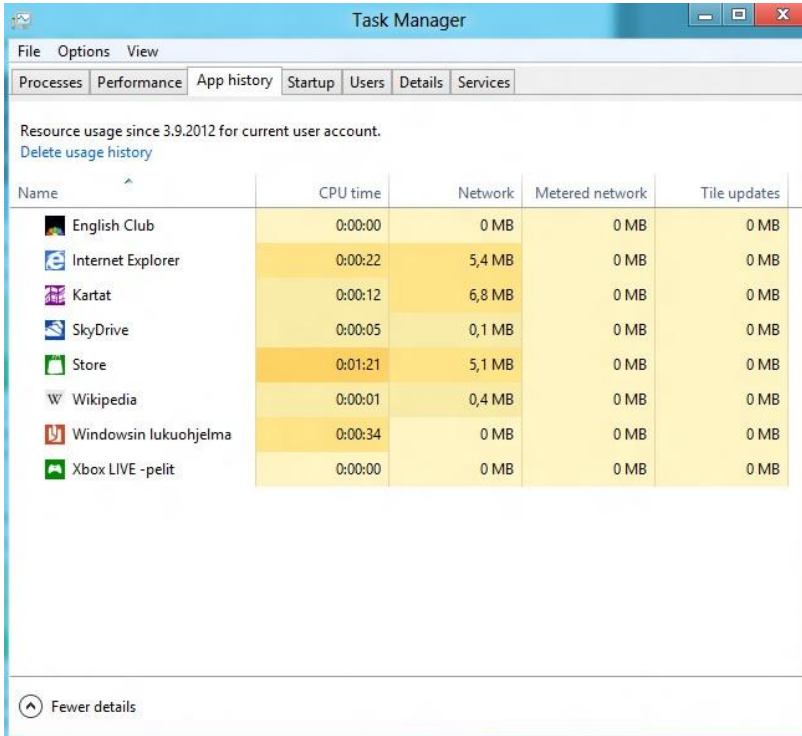
Kuva 22. Tehokkuus-välilehti Windows 8:ssa.

Sovellushistoria- ja Startup-välilehti

Sovellushistoria- ja Startup-välilehdet (Kuva 23) ovat aivan uusia lisäyksiä tehtävänhallintaan. Niistä näkee, mitkä kaikki sovellukset ovat olleet käytössä Modern-käyttöliittymässä. Välilehdeltä näkee, kuinka kauan kyseistä sovellusta

on käytetty tai kuinka paljon on esimerkiksi ladattu tiedostoja kyseisellä sovelluksella. Sovellushistorian pystyy myös kätevästi poistamaan yläreunasta löytyvästä painikkeesta.

Startup-välilehdessä on luettelomuodossa muutama Microsoftin oma ohjelma. Siinä kerrotaan mahdollinen nimi, julkaisija, ohjelman tila ja vaikutus koneen käynnistykseen. Tätä toimintoa ei löydy aiemmista Windows-versioista.

Task Manager

File Options View

Processes Performance App history Startup Users Details Services

Resource usage since 3.9.2012 for current user account.
Delete usage history

Name	CPU time	Network	Metered network	Tile updates
English Club	0:00:00	0 MB	0 MB	0 MB
Internet Explorer	0:00:22	5,4 MB	0 MB	0 MB
Kartat	0:00:12	6,8 MB	0 MB	0 MB
SkyDrive	0:00:05	0,1 MB	0 MB	0 MB
Store	0:01:21	5,1 MB	0 MB	0 MB
Wikipedia	0:00:01	0,4 MB	0 MB	0 MB
Windowsin lukuohjelma	0:00:34	0 MB	0 MB	0 MB
Xbox LIVE -pelit	0:00:00	0 MB	0 MB	0 MB

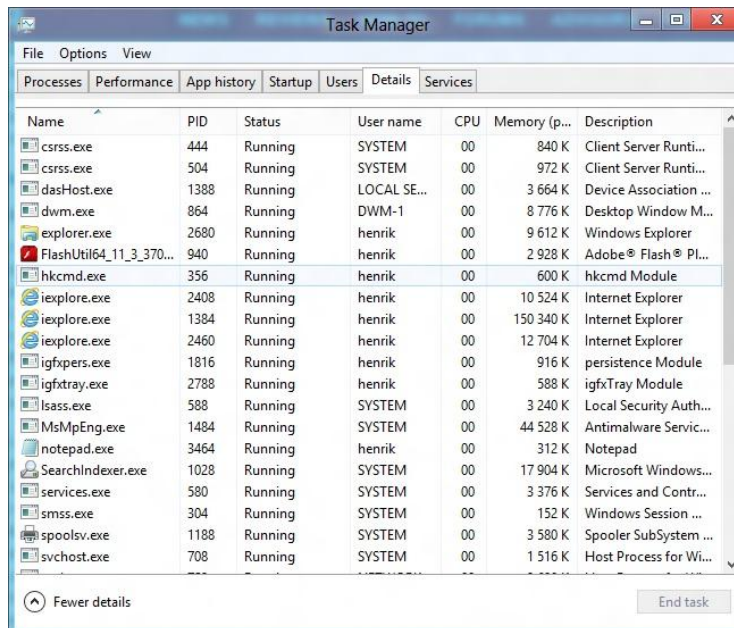
More details

Kuva 23. Windowsin Sovellushistoria-välilehti.

Details-välilehti

Details-välilehti on uusi lisäys Windows 8:aan (Kuva 24). Sen avulla näkee kaikki prosessit, joita kone ajaa. Prosessin pystyy myös kätevästi sammuttamaan sieltä. Details-Välilehdeltä saa tarkempaa tietoa ajettavista prosesseista kuin itse Prosessit-välilehti tarjoaa. Windows 7:ssa on vain

välilehti, josta näkee kaikki prosessit, mutta Windows 8:aan on tullut kaksi välilehteä ajamaan saman asian. Prosessit-välilehdeltä näkee kaikki oleelliset toiminnot, jotka ovat päällä, kun taas Details-välilehdeltä näkee kaikki mahdolliset toiminnot, joita koneessa on.

Kuva 24. Details-välilehti.

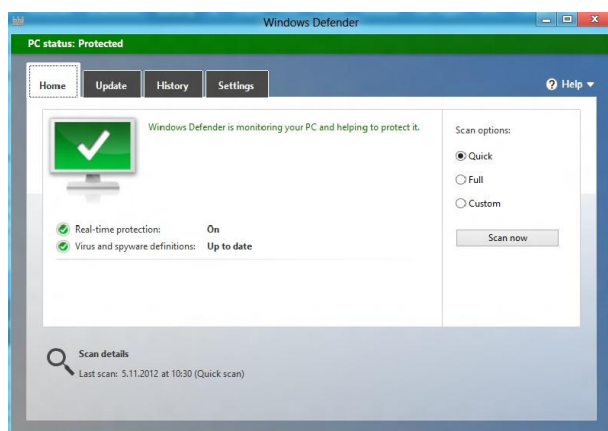
Windows 8:n laitehallinnasta on tehty käyttäjäystävällisempi. Laitehallintaan on tuotu uusia ominaisuuksia, jotka helpottavat niin perus- kuin kokenuttakin käyttäjää. Windows 8:n laitehallinnassa käytetään värejä hyvin esittämään eri toimintoja. Värien avulla toiminnot selkeytyvät ja koneessa tapahtuvat toiminnot pystyy paremmin havainnollistamaan. Erityisen onnistunut lisäys on jaettu Prosessi-välilehti. Tämä nopeuttaa ja helpottaa toimintojen sammuttamista. (Windows Task Manager 2012.)

4.6 Virusten ja haittaohjelmien torjunta

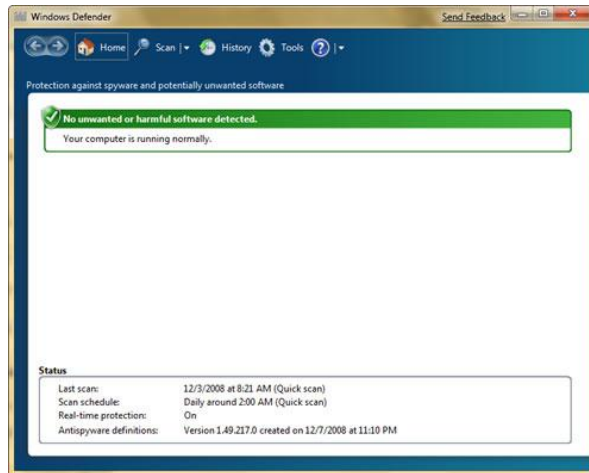
Windows Defender

Windows 8:n mukana tulee päivitetty versio Windows Defenderistä (Kuva 25). Se tulee Windows 8:n asennuksen mukana ja on heti toimintavalmiina. Windows Defender on Windows 8:n mukana tuleva virustentorjuntaohjelma. Defenderin saa avattua esimerkiksi hakupalkkia käyttämällä. Aiemmissa Windows-versioissa Microsoft tarjosi asiakkailleen Microsoft Security Essentials –virustentorjuntaohjelmaa, jonka pystyi lataamaan Microsoftin kotisivuilta, mutta Windows 8:ssa se on yhdistetty Windows Defenderiin. Ulkomuotoa on myös muutettu edelliseen Windows 7:n Defender-versioon verrattuna (Kuva 26).

Windows 8:ssa on mahdollista asentaa muiden valmistajien virustentorjuntaohjelmia. Tämä mahdollisuus oli myös aikaisemmissa Windows-versioissa. Windows Defender pitää vain poistaa käytöstä, jolloin pystyy käyttämään muita samanlaisia ohjelmia. Windows Defender:n suojauskyky haittaohjelmia vastaan on parantunut. Tärkeää on, että päivittää Defenderiä usein, jolloin sillä on työkalut uusien virusten varalle. (Microsoft 2013.)

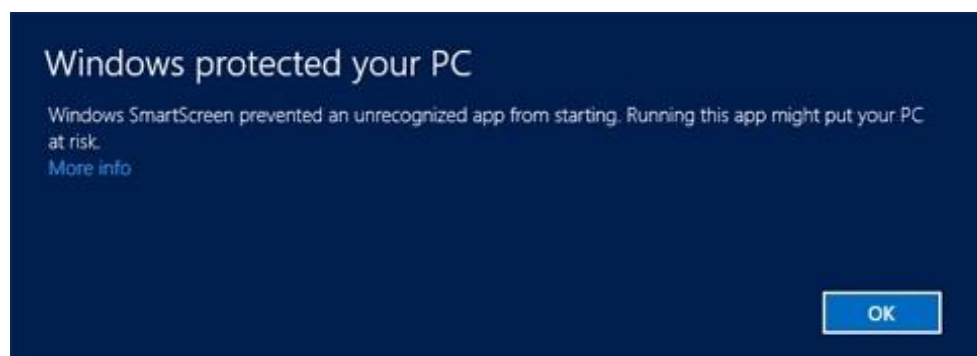
Kuva 25. Windows 8 Defender.

Kuva 26. Windows 7 Defender.

Smartscreen

Smartscreen on Microsoftin uusi torjuntasovellus haittaohjelmia vastaan (Kuva 27), joka tulee Windows 8:n myötä. Se auttaa virustentorjuntaohjelmaa löytämään haittaohjelmia, joita se ei itse pysty huomaamaan. Kun lataa jonkin sovelluksen, Smartscreen antaa tietoa, onko kyseistä sovellusta käytetty paljon ja onko se mahdollisesti haitallinen. Internet Explorerilla on oma Smartscreen, mutta se on tarkoitettu nettisivujen selaamiseen, kun taas Windows 8:n Smartscreen on suunnattu sovellusten lataamiseen.

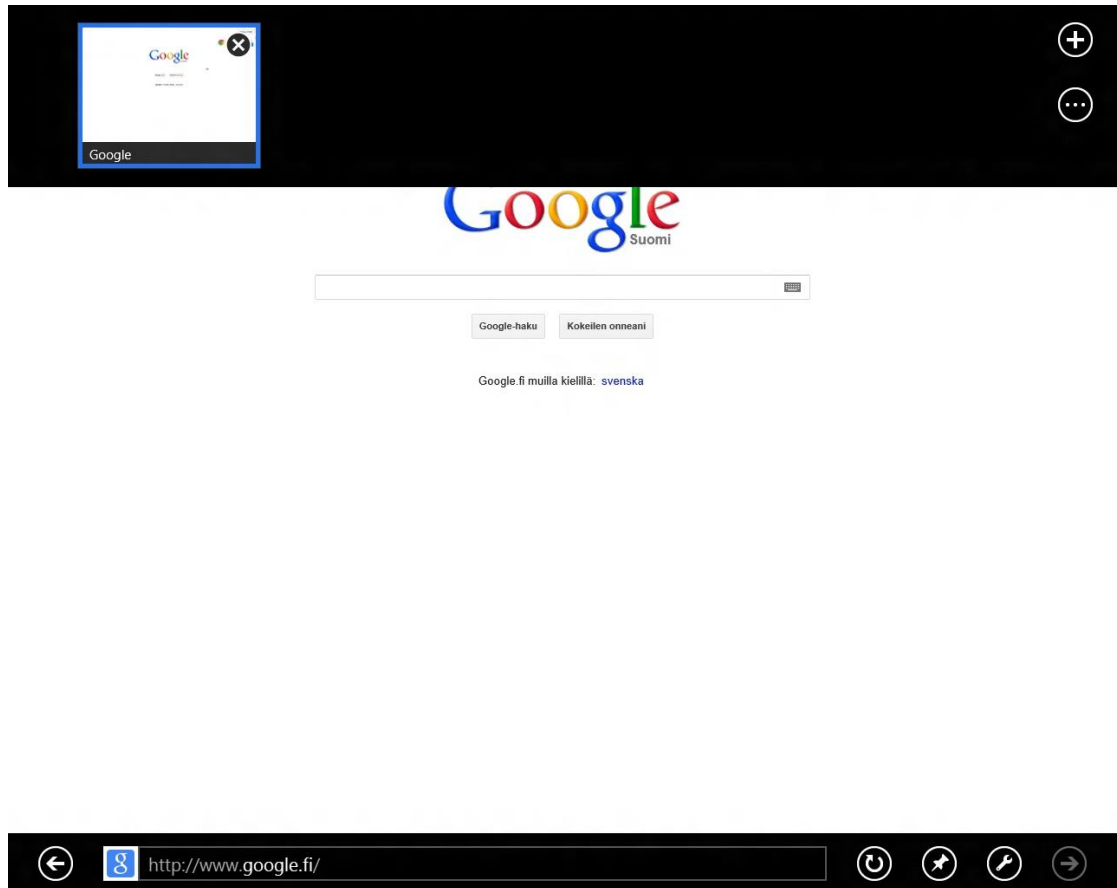
Kuva 27. Smartscreen-ikkuna.

5 INTERNET EXPLORER 10

Windows 8:n mukana tulee uusi versio Internet Explorerista. Internet Explorer on mahdollista käynnistää niin työpöydältä kuin aloitusvalikostakin. Käynnistettäessä Internet Explorer aloitusvalikosta avautuu se Modern-käyttöliittymässä. Sivu on todella pelkistetty. Kaikki toiminnot on piilotettu näkyvistä, lukuun ottamatta rullauspalkkia. Käytettäessä pöytäkoneita tarvittavat toiminnot tulevat näkyviin hiiren oikeasta painikkeesta.

Yläreunaan tulee esille mahdolliset aukinaiset verkkosivut. Alareunasta löytyy tuttu hakupalkki, johon voi syöttää haluamansa nettisivun osoitteen. Alhaalta pystyy myös kätevästi lisäämään nettisivun aloitusvalikkoon yhdeksi tiileksi, jolloin pääsee suoraan kyseiselle sivulle painamalla tiiltä. Tämä toiminto ajaa saman asian kuin suosikit Windowsin käyttöliittymässä. Jos on selannut useita eri sivuja, niin sivun vasempaan reunaan ilmestyy nuoli, josta pääsee kätevästi edelliselle sivulle. Modern-käyttöliittymän Internet Explorer on lähinnä suunnattu mobiili- ja tabletilaitteiden käyttöön (Kuva 28).

Normaalin Explorerin saa käyttöön, kun menee työpöydälle ja sieltä hakee selainkuvakkeen. Uusin versio Explorerista oli minulle mieluinen yllätys. Selain toimi sulavasti ja sitä oli helppo käyttää. Sitä on myös onnistuttu hyvin pelkistämään. Vanhoissa versioissa oli liikaa eri nappuloita esillä ja niitä tuli harvoin käytettyä. Kun avaa ensimmäistä kertaa Windows 8:n, voi käyttäjä joutua hieman pohtimaan, mistä Internet Explorer-selain löytyy, mutta pienellä hakemisella se kyllä onnistuu.

Kuva 28. Internet Explorerin käyttö Modern-käyttöliittymässä.

6 MUUTOKSET KÄYTTÄJÄLLE JA YRITYKSILLE

Windows 8:n muutokset paperilla eivät näytä suurilta mutta sitäkin suurempia ne voivat olla käyttäjälle. Jos ei ole aikaisemmin käyttänyt kosketusnäytölle suunnattua käyttöliittymää, voi tutustumiseen tuhlautua paljonkin aikaa ennen kuin pystyy käyttämään Windows 8:aa sulavasti.

Toinen ongelma, joka ilmenee käytettäessä Windows 8:n työpöytää, on Käynnistä-valikon puuttuminen. Sieltä löytyi ennen kaikki tärkeät toiminnot ja sieltä pystyi myös hakemaan esimerkiksi tiedostoja. Nyt pitää laittaa Oma tietokone -kuvake tiileksi Modern-käyttöliittymään, jos haluaa päästä siihen nopeasti käsiksi.

Toisaalta Windows 8:n mukana tulee myös positiivisia asioita. Tärkein asia, jonka käyttäjä näkee, on nopeutunut käynnistys. Joitakin käyttäjiä voi auttaa se, että nyt Windows 8 toimii yhtä sulavasti niin peruspöytäkoneella kuin mobiililaitteellakin. Samat tehtävät pystyy hoitamaan, vaikka ei olekaan oman pöytäkoneensa äärellä.

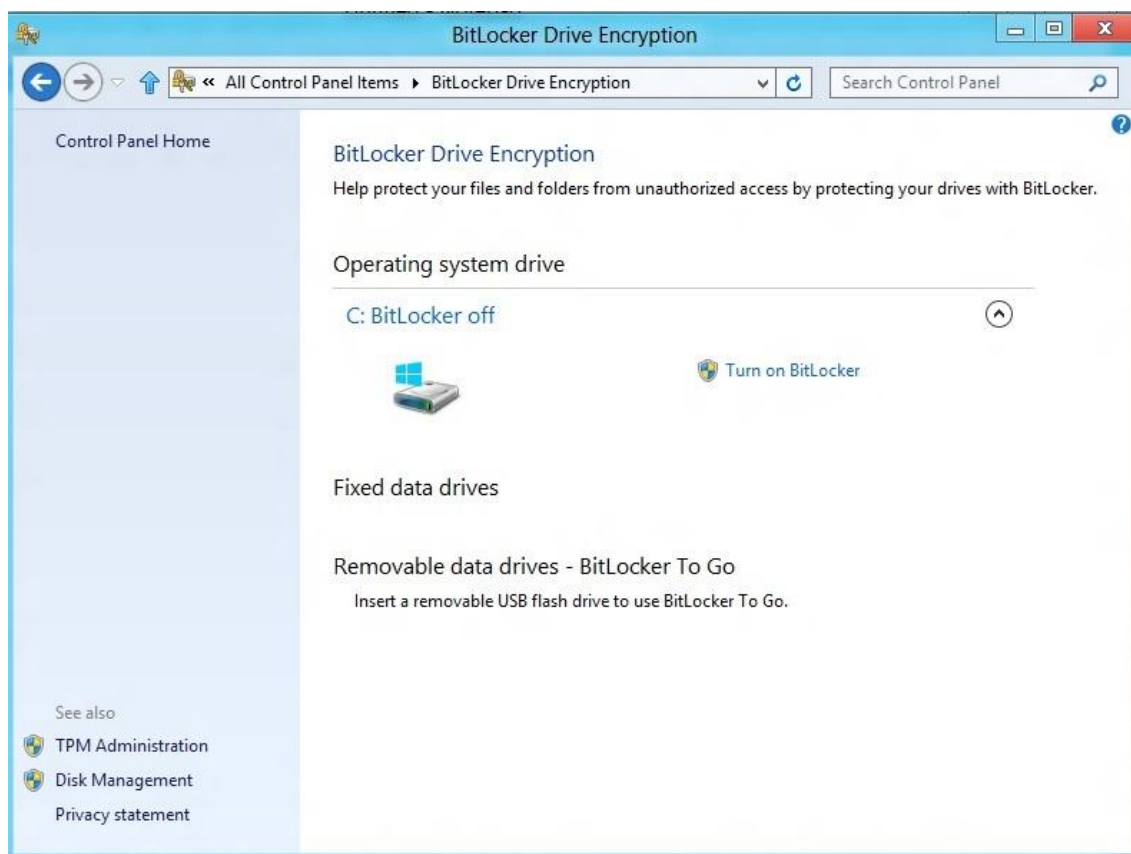
Yritysten tietoturva

Yritysten tietoturvassa on aina parannettavaa ja Windows 8:n myötä tulee uusi Trusted boot -tietoturvaominaisuus. Tämä toiminto vahtii koko käynnistysprosessin ajan sitä, ettei haittaohjelmia pääse Windowsiin. Yritysten kovalevyillä on yhä enemmän arkaluontoista materiaalia, joten salauksen pitää aina olla kunnossa. Windows 8 parantaa kiintolevyjen salausta päivitetyn Bitlocker-salausjärjestelmän myötä.

Windows 8:ssa on uusittu Bitlocker-salausjärjestelmä (Kuva 29), joka ilmestyi ensimmäisen kerran Windows Vistassa. Tämä kyseinen järjestelmä tarjoaa käyttäjille erinäisiä tapoja päästää kiinni salattuun dataan. Windows Vistassa ja Windows 7:ssä käyttäjien piti odottaa, että käyttöjärjestelmä on asennettu, niin että Bitlocker-salausjärjestelmä on toimintakunnossa ja salauksen pitää olla

kokonaan valmis ennen kuin pääsee kiinni salattuun dataan. Nyt Windows 8:n käyttäjien ei tarvitse odottaa, että salaus on kokonaan valmis, kun käynnistää Bitlocker-salausjärjestelmän.

Nyt on mahdollista salata tiedot ennen kuin asentaa Windows 8:n. Windows 8 tarjoaa salaukseen myös sen mahdollisuuden, että salaa vain sen osan, jota tiedostot käyttävät ja jättää ns. tyhjä tilan salaamatta. Tämä toiminto nopeuttaa tiedoston salausta merkittävästi. Kyseistä toimintoa suositellaan käytettävän vain uusissa tietokoneissa. (Clercq 2012.)

Kuva 29. Bitlocker- salausjärjestelmä, Windows 8.

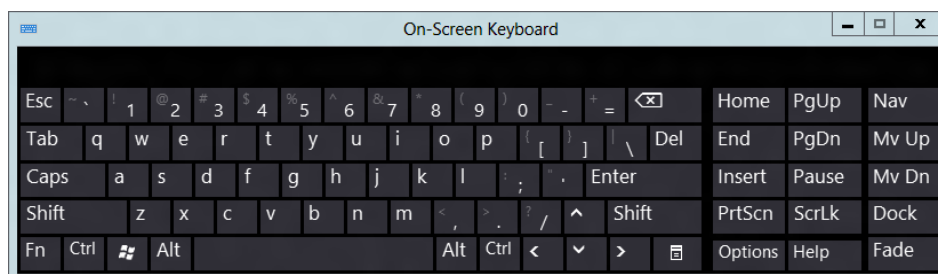
Uuden Bitlocker-salausjärjestelmän myötä tulee mahdollisuus antaa tavallisen käyttäjän muuttaa Bitlocker-lukituksen salasanan eikä käyttäjän tarvitse olla järjestelmänvalvoja. Tämän avulla voivat yrityksen IT-työntekijät asettaa samat salasanat kaikkiin tietokoneisiin asennettaessa Windows-käyttöjärjestelmä

Imagen kautta. Kun koneisiin on asennettu uusi käyttöjärjestelmä, voivat käyttäjät itse vaihtaa salasanan mieleisekseen. (Microsoft 2013.)

Uudistuksen vaikutukset

Yritys hyötyy, jos kaikki tietokoneet, mobiililaitteet ja tabletit käyttävät samaa käyttöjärjestelmää, jolloin yrityksen ei tarvitse investoida yhtä paljon kuin ennen kannettaviin tietokoneisiin. Tiedostoihin pääsee käsiksi kätevästi myös tabletilla ja mobiililaitteilla. Tablettien ja matkapuhelinten avulla pystyy tekemään monta samaa toimintaa kuin perustietokoneella. Esimerkiksi, jos pitää ottaa työmatkalla kuva jostakin laitteesta ja tuoda sama kuva takaisin työpaikalle, niin tarvitsee vain matkapuhelimen, jossa on kamera ja matkapuhelin käyttää Modern-käyttöliittymää. Tulevaisuudessa tabletit ja matkapuhelinten toiminnot vain kehittyvät, joten käyttömahdollisuudet vain kasvavat.

Windows 8:aa voi käyttää kosketuksen avulla myös pöytäkoneissa; tosin näytön pitää tukea kosketusta. Tällöin pääsee Modern-käyttöliittymä oikeuksiinsa. Kokeiltuani kyseistä toimintoa, voin sanoa, että se toimii yllättävän hyvin. Tuntui tietenkin hieman oudolta liu`uttaa sormia pitkin näyttöä, mutta hetken käytön jälkeen siihen tottuu. Jos työntekijä on entuudestaan jo käyttänyt muutenkin tablettia tai älypuhelinta paljon, siirtyminen kosketusnäyttöiseen tietokoneeseen ei ole vaikeaa. Kirjoittaminenkin onnistuu kosketuksen avulla käyttämällä On-Screen –näppäimistöä (Kuva 30).

Kuva 30. On-Screen –näppäimistö.

Yrityksillä voi olla paljon pieniä kannettavia (Notebookeja), joihin ei saa välttämättä suurta resoluutiota. Windows 8:n minimiresoluutio on 1024x768. Jos kannettavaan ei saa kyseistä minimiresoluutiota, eivät kaikki toiminnot toimi, esimerkiksi Notebook ei avaa kaikkia kuvia tai tiedostoja. Suurimmassa osassa vanhoissa Notebookeissa resoluutio on 1024x600. Tämä on johtanut siihen, että suuret tietokonevalmistajat eivät enää panosta pienten Notebookien valmistukseen. 2010-luvulla on tablettien suosio kasvanut roimasti ja tämä vain lisää niiden suosioita, koska niissä toimii Windows 8 normaalisti. Näytön resoluutio-ongelmaan löytyy korjaus verkosta, mutta se vaatii kokenutta käyttäjää tekemään kyseiset muutokset.

7 PÄÄTELMÄT

Windows on vuosien varrella muuttunut joskus paljon, joskus ei lähes ollenkaan, mutta Windows 8:n myötä Microsoft on muuttanut Windowsia jopa liikaa. Nyt Windows ei olekaan enää ensisijaisesti suunnattu pöytäkoneille, vaan mobiili- ja tablettilaitteita varten. Tämä on herättänyt kiivasta keskustelua, niin eri foorumeilla kuin asiantuntijoidenkin välillä. Windows 8:an ominaisuudet pystyy parhaiten hyödyntämään silloin, kun käyttää kosketusnäytöllistä laitetta.

Käyttäjille voi olla suurikin muutos, kun joutuu siirtymään Windows 7:stä Windows 8:aan. Aluksi pitää tottua Modern-käyttöliittymään ja sen eri toimintoihin, jotta saa kaiken hyödyn Windows 8:sta. Vaikka Windows 8:ssa on tuttu työpöytänäkymä, on siihenkin tullut muutoksia, jotka saattavat vaikeuttaa peruskäyttäjää. Windows 8:ssa on myös monia ongelmia. Suurimpana ongelmana on Käynnistä-valikon puuttuminen, mistä johtuen kaikki toiminnot saa auki Modern-käyttöliittymän kautta. Tämä tuo uusia haasteita niin kokeneelle kuin aloittelevallekin käyttäjälle. Alin kynnyks käyttää Windows 8:aa on niillä henkilöillä, jotka ovat käyttäneet jotain kannettavaa tabletti- tai mobiililaitetta aikaisemmin.

Windows 8:n suurin ongelma on se, että se on saanut jo etukäteen paljon negatiivista palautetta ja julkisuutta. Tämä pistää varmasti käyttäjän pohtimaan, valitseeko hän kehitetyn Windows 7:n vai huonoa julkisuutta saaneen Windows 8:n. Käyttäjän pitää valmistautua uhraamaan aikaa päästäkseen sisään Windows 8:n toiminnallisuuksiin. Mielestäni vielä ei ole ajankohtaista päivittää konetta uusimpaan käyttöjärjestelmään, mutta parin vuoden sisällä voi tilanne olla jo toinen. Voi olla, että Windows 8 julkaistiin hieman liian tiukalla aikataululla, koska se ei ollut julkaistaessa aivan ehjä paketti.

Opinnäytetyön tavoitteena on avata Windows 8:n muutoksia käyttäjän kannalta. Mielestäni tavoitteeseen päästiin ja valittu omakohtainen näkökanta avasi muutoksia selkeällä tavalla. Mielestäni opinnäytetyössäni tuomani vinkit ja

ohjeet auttavat niin kokenutta kuin aloittelevaa käyttäjää Windows 8 - käyttöjärjestelmän hyödyntämisessä.

LÄHTEET

- Clercq, J.D. 2012. Bitlock changes in Windows 8. Viitattu 3.2.2013 www.windowsitpro.com/security/bitlocker-changes-windows-8.
- HPC FACTOR. 2013. The History Of Windows CE. Viitattu 12.4.2013 <http://www.hpcfactor.com/support/windowsce/wce1.asp>.
- Michael. H. 2012. Not suprising: Nokia dominates the Windows Phone market. Viitattu 12.4.2013. http://www.phonearea.com/news/Not-suprising-Nokia-dominates-the-Windows-Phone-market_id33529.
- Microsoft. 2012a. A history of Windows. Viitattu 30.8.2012. <http://windows.microsoft.com/en-US/windows/history>.
- Microsoft. 2012b. Windows RT: usein kysyttyjä kysymyksiä. Viitattu 15.11.2012 <http://windows.microsoft.com/fi-FI/windows/windows-rt-faq>.
- Microsoft. 2013. Protect your PC. Viitattu 25.1.2013 <http://windows.microsoft.com/en-US/windows-8/windows-defender#1TC=t1>.
- Muropaketti. 2011. Metro käyttöliittymä. Viitattu 1.10.2012 <http://muropaketti.com/artikkelit/tekniikkakatsaukset/windows-8-developer-preview-esikatsaus,3>.
- Rousku, K. 2007. Windows Vista Tehoa työskentelyyn. Jyväskylä: WSOYpro Oy.
- Rousku, K. 2009. Windows 7 Kotona ja toimistossa. Jyväskylä: WSOYpro Oy.
- Turner. A. 2012. Windows 8 – bring back the Start menu or go with the flow? Viitattu 25.3.2013 <http://www.smh.com.au/digital-life/computer/blogs/gadgets-on-the-go/windows-8-bring-back-the-start-menu-or-go-with-the-flow-20120814-245gi.html>.
- Wikipedia. 2012. Windows Task Manager. Viitattu 20.10.2012 http://en.wikipedia.org/wiki/Windows_Task_Manager.
- Williams. M. 2012. Windows 8: what you'll need to relearn. Viitattu 3.11.2012. <http://www.techradar.com/news/software/operating-systems/windows-7-vs-windows-8-what-youll-need-to-relearn-1085293>.
- Yarow. J. 2012. Microsoft in danger of flying straight into a mountain with Windows 8. Viitattu 27.4.2013. <http://www.businessinsider.com/microsoft-windows-8-has-bad-reviews-heres-why-it-matters-2012-6>.